

Primljeno, dana

8.3

19

94.8.17.10/94

BROJ	POSREDOVAČ	PRILOZI
15/24-94.		

POREČ

IZVJEŠTAJ O RADU MUZEJA ZA 1993. GODINU

Početak godine koji radi uštede u energiji radnici Zavičajnog muzeja Poreštine koriste za godišnje odmore, većim je svojim dijelom bio obilježen zaštitnim arheološkim istraživanjima. Radovi izvođeni radi adaptacije peterokutne kule s obližnjim baroknim arhitekturama uključili su neprekidno šestomjesečno arheološko istraživanje. Izuzetna otkrića rimske gradske kule s dijelom fortifikacije i čitavim nizom struktura iz drugih razdoblja bitno su obogatili spomeničku ponudu grada, a pokretnim nalazima i muzej. Djelatnici muzeja sa suradnicima radili su tijekom čitave godine na konzervatorskom nadzoru i izvođenju svih radova koji se mogu ticati izvornosti objekta od projektiranja do izvođenja.

Unutar starogradske jezgre vođeno je nekoliko zaštitnih arheoloških istraživanja, a krajem godine vršen je nadzor nad iskopavanjima izvan starogradske jezgre.

Osim rada na proučavanju urbaniteta od predhistorije do ranog srednjeg vijeka u sklopu projekta Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te sudjelovanju na drugim timskim projektima drugih institucija, muzej je poveo više rekognosciranja šireg područja Poreštine i teritorija nekadašnje porečke i rubnih dijelova susjednih biskupija.

Osobito je intenziviran rad na rekognosciranju okolice samostana Sv. Mihovila ponad Lima, kao i priprema za sanaciju ovoga kompleksa sa preko 2000 metara kvadratnih tlocrta. Sustavno je izrađivana arhitektonsko dokumentacija, a u sklopu pripremanja konzervatorskog elaborata došlo je do novih nalaza kasnoantičkih i predromaničkih spomenika, a ujedno je raščišćavanjem ruina koje je imalo karakter arheološkog istraživanja konačno omogućen pristup u sve dijelove kompleksa.

Posebna je inicijativa muzeja u zaštitnim arheološkim istraživanjima i nadzoru nad rekonstrukcijom crkve sv. Jurja na istoimenom otoku kraj Vrsara. Crkva je rekonstruirana do potkrovlja, a pronađeni ostaci materijalne kulture potkrijepili su drugačije datiranje od uvriježenog i omogućili rekonstrukciju vrlo zanimljivog dvoapsidalnog prostora.

Pored većeg broja nabavljenih knjiga što se sada čuvaju u zbirci stare i rijetke građe, u muzej je ove godine prispio izuzetno velik broj bitnih edicija s tematikom povijesnih znanosti, a uglavnom nabavljenih razmjenom u inozemstvu. Tako je ove godine biblioteka popunjena rekordnim brojem svezaka iz zemlje i inozemstva, a mnogi su strani i lokalni časopisi stručnog sadržaja upotpunili krnje serije, dok su druge nabavljene od prvog do zadnjeg broja.

Tijekom godine organizirano je više izložbi među kojima se isticala postava Rimskog stakla Argiruntuma. Otvaranju je prisustvovao za našu ustanovu neuobičajeno visok broj zainteresiranih kolega i građana. Posjeta i medijska pratnja ovom početku suradnje s kolegama iz Arheološkog muzeja u napaćenom Zadru bila je zadovoljavajuća i uopće je pomogla daljnjem ispravnom vrednovanju mogućnosti muzeja.

Izložba Sakralnih umjetnina Vrsara i Funtane u rekonstruiranoj Galeriji 6 (palača Zuccato) promovirana je istoga dana kada i katalog istog naslova. Velika pozornost javnosti i brojnost prisutnih kao i prisutnost posjetitelja iz čitave Istre u terminima trajanja izložbe, okrunila je nastojanja djelatnika muzeja koji su namjeravali muzeografski zaokružiti ovaj projekt. Tako je osim za izradu elaborata i uređenja samog prostora s najsuvremenijim sigurnosnim uvjetima projektiran stalan i privremen postav izložbe čijim je predmetima namjenjeno konačno izlaganje u mjestima iz kojih potječu. Uređeni će prostor primati nove izložbe i predstavljati nove projekte našeg muzeja i suradnika. Tiskani katalog s naznačenim autorima dobio je numeraciju za malu biblioteku muzeja u nastajanju.

Od većih izložbi svakako je vrlo značajna i ona fotografija Nina Vranića ostavarena u suradnji s kolegama iz Muzeja Brodskog Posavlja u Slavonskom Brodu.

Pored svih spominjanih djelatnosti na popisivanju, skediranju i dokumentiranju muzealija (najviše vrsarske i funtanske, te novopronađene arheološkim iskapanjima), radova na zaštiti spomenika i drugim radovima, nastavljeno je sustavno uređenje muzeja. Tijekom 1993. godine otvorene su nove upravne prostorije, preseljen je sav potreban inventar i biblioteka koja se sređuje i započeta je priprema uređivanja prostora za preparatore i restauratore. Osim radova koji su prostorno vratili salon na drugom katu u izvorno stanje počeli su se stvarati preduvjeti za uređenje knjižnice stare i rijetke građe u posebnu zbirku.

Otvorena su dva novouređena prostora koja osim što obogaćuju ponudu muzeja, pripomažu i materijalno izvođenje muzeoloških djelatnosti u koje izvorno ne spadaju. Otvoren je tako u dvorištu muzeja lokal, kojom je prilikom proširen postav lapidarija za približno jednu trećinu, a na strani Dekumanske ulice svečano je promoviran prodajni prostor muzeja s nizom suvenira muzeja i grada, te ponudom prikladne literature i vodiča lokalnog i republičkog sadržaja. Zastupljen je i znatan broj monografija na vodećim svjetskim jezicima osobito za područja koja nisu još dostupna stranim turistima (Zadar, Split, osobito Dubrovnik, ali i čitavo mnoštvo edicija koje predstavljaju našu baštinu). Uz sudjelovanje u radu Fonda za spomenike koji brine o gradu, ali i unutrašnjoj Istri kroz sredstva solidarnosti, nastojat će se ustrajati na sustavnom uređenju muzeja i pripadajućih prostora u gradu.

Okrugla kula, također pod upravom muzeja, temeljem javnog natječaja adaptirana je po kriterijima konzervatorskog elaborata i nalazi se u zakupu. U tom su prostoru izloženi predmeti koji ranije nisu bili izlagani u muzeju.

U ovoj godini muzej je posredovao kod restauracije više desetaka umjetnina ili je davao na restauriranje dijelove svojeg inventara. Među svim slikama, skulpturama, namještaju, pergamenama, posebno treba istaknuti restauraciju pilastra oltarne pregrade iz devetog stoljeća s prikazom paunova u pleternoj ornamentici na kojemu su sačuvani izvorni tragovi boje (Restauratorski zavod Zagreb) i tri srebrne datirane kartaglorije iz funtanske župne zbirke s pečatima radionica i općenito dojmljivom estetikom (grupa autora - Zagreb). Kanonske table su nakon restauracije promovirane na posebnoj izložbi uz predavanje. Desetak predmeta umjetničkog obrta ili iz etnografske zbirke zaštitio je od propadanja ili dijelom rekonstruirao stalni suradnik muzeja g. Miroslav Pajković. Inače se tijekom godine za potrebe nekoliko novoosnovanih Fondova za zaštitu spomenika izrađivalo spiskove pokretne i nepokretne baštine kojoj je najneophodniji popravak.

O vrlo širokoj i brojnoj suradnji na najrazličitijim poljima od interesa za našu ustanovu i pored nedovoljnog broja stručnih radnika, muzej je bio prisutan u medijima, predavanjima popularne vrste, ali i onim užeg znanstvenog značenja. Sve je to bilo moguće uz zapošljavanje novog stručnjaka (Jerica Zihlerl, povjesničar umjetnosti) koji se dobro uklopio u razgranatu djelatnost doprinijevši među ostalim iznimnom povećanju broja vođenja po muzeju i spomenicima grada i šire regije. U tom je smislu poboljšana suradnja sa školama i fakultetima u zemlji i inozemstvu u smislu muzejsko pedagoškog rada. Neki su od tih rezultata multidisciplinarni tekstovi i filmski zapis projekta Sveti Petar u Šumi - baština koju valja upoznati i sačuvati, ali i počeci rada na znanstvenim projektima (kolegica je od ove godine upisala postdiplomski studij na Odsjeku povijesti umjetnosti u Zagrebu).